

**Boerema &
van den Brink B.V.**
juridisch en ecologisch adviseurs Natuur en Leefomgeving

Wet Natuurbescherming

Hoofdzaken

Bescherming van gebieden (Ecologische
Hoofdstructuur + Natura 2000)

Bescherming van inheemse soorten (planten en
dieren)

Bescherming van bossenbestand in Nederland

Soortbescherming
3 beschermingsregimes

- 1. Vogels (Europese Vogelrichtlijn)**
- 2. Dier en plantsoorten (Europese Habitatrichtlijn en internationale verdragen)**
- 3. Dier en plantsoorten (nationaal beschermd) via aparte lijst bij de wet**

Vogels en Vogelrichtlijn

Beschermd zijn: alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als opgenomen in bijlage 1 van de Vogelrichtlijn

Van bescherming kan alleen worden afgeweken:

1. Volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. Veiligheid van het luchtverkeer;
3. Voorkomen van belangrijke schade aan gewassen, vee, visserij;
4. Bescherming van (andere) flora of fauna;

Habitatrichtlijn strikt beschermde soorten

Het gaat hier in hoofdzaak om soorten die zeldzaam zijn:

- Bever, otter, lynx, wolf etc

Maar ook!

Alle vleermuizen;

- niet alleen de dieren zelf
- Ook hun verblijfplaatsen!!

Nationaal (NI) beschermde soorten

Beschermd zijn alle *in het wild levende* zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers:

Opgesomd in bijlage 1 bij de wet

Afwijking van deze bescherming kan (o.a.):

- Schade aan gewassen, veehouderijen, <...> of andere vormen van eigendom;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Ruimtelijke inrichting (nieuwbouw/aanleg wegen).

Beschermde zoogdieren (nationaal beschermd)

- Knaagdieren: Aardmuis, Bosmuis, Dwergmuis, Eekhoorn, Eikelmuis, Grote bosmuis, Haas, Molmuis, Konijn, Ondergrondse woelmuis, Rosse woelmuis, Veldmuis, Woelrat
- Insecteneters: Egel, spitsmuizen (diverse soorten)
- Marters: Boomarter, Bunzing, Das, Hermelijn, Steenarter, Wezel
- Wilde Hoefdieren: Damhert, Edelhert, Ree, Wild zwijn
- Overig: Gewone zeehond, Grijze zeehond, Vos

Beschermde inheemse diersoorten

Beschermd zijn dus:

Alle in Nederland van nature voorkomende en in het wild levende planten en dieren, voor zover deze specifiek zijn benoemd in:

- de Wet (bijlage nationale soorten)
- de Vogel-/Habitatrichtlijn

+ Hun nesten of verblijfplaatsen

Behalve:

Zwarte rat, bruine rat, huismuis, mol.

Niet beschermd:

Niet beschermd zijn:

- (invasieve) Exoten
- verwilderde dieren

De Wet natuurbescherming bemoeit zich niet met:
(landbouw) huisdieren – gedomesticeerde dieren

Het is dus verboden om

- Beschermde dieren te vangen
- Beschermde dieren te doden
- Hun vaste verblijfplaatsen en/of broedplaatsen (nesten) te verstoren of te vernielen

Geen expliciet verbod meer om:

- ✓ Beschermde dieren opzettelijk te verstoren (verjagen)
- ✓ (wel enkele uitzonderingen, bijvoorbeeld bij vleermuizen!)

Provincie is bevoegd gezag

voor het afgeven van
vrijstellingen of ontheffingen
voor:

- doden of vangen
- Vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen
- (bij vogels) opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te weg te nemen of te beschadigen

Vrijstelling of onthefing

Alleen als:

1. De gunstige staat van instandhouding niet in gevaar komt
2. Andere maatregelen (zoals weren of verjagen) aantoonbaar niet werken
3. Het gaat om een type overlast of schade die specifiek in de wet is benoemd.

zoals:

- volksgezondheid
- openbare veiligheid of veiligheid vliegverkeer
- Schade aan gewassen of ander vormen van eigendom

Rol gemeenten

Bij wet aangewezen als organisatie die in aanmerking komt voor een ontheffing of vrijstelling voor overlastsituaties

Enkel in de bebouwde kom!

Casus Steenmarter

Van steenmarters is bekend dat deze steeds vaker zorgen voor schade (bijvoorbeeld auto's) of overlast (hinder, stank in huizen).

- Waar veroorzaakt het dier overlast of schade? Binnen of buiten bebouwde kom?
- Mag u altijd weren of wegjagen?
- Waarom moet u in de periode maart – juni extra zorgvuldig handelen?
- Wanneer mag u wegvangen?
- Wanneer mag u doden?

Gebruik van middelen

Middelen om dieren te vangen of te doden

Voor vogels:

Enkel de in de wet opgesomde
middelen ogv Vogelrichtlijn

Voor overige dieren (zoogdieren):

Wat heeft de Provincie hierover
in Verordening of beleidsregels
opgenomen.

Gebruik van middelen

Vangen of doden van **vogels**:
Artikel 3.9 Besluit natuurbescherming:

Enkel toegestaan als dit specifiek is opgenomen in vrijstelling (Provinciale verordening of ontheffing)

- geweren;
- haviken, slechtvalken en woestijnbuizerds;
- kastvallen;
- vangkooien;
- vangnetten;

Verboden middelen

Alle soorten

- **klemmen**, Behalve
 - Klemmen geschikt en bestemd voor mol, zwarte rat, bruine rat, huismuis
 - Klemmen voor vangen of doden van muskussen beverratten (door personen in dienst of in opdracht van waterschap)
- **vallen**, Behalve:
 - Kastvallen
- **strikken**
- **Vangkooien** Behalve:
 - vangkooien geschikt en bestemd voor het vangen van verwilderde katten en verwilderde duiven binnen de bebouwde kom;
- **lijm**
- **netten**, geschikt en bestemd om vogels te vangen (mistnetten)
- **rodenators**

Deze dus wel toegestaan

Binnen bebouwde kom

Casus bestrijden bruine rat

Wel inheemse diersoort maar niet beschermd.

Welke middelen of methoden mag ik wel of niet inzetten?

Zonder ontheffing of vrijstelling

Wanneer toch ontheffing nodig?

